

zahaja vsak
dan razen
nedeli in
praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily
except
Sundays and
Holidays.

LETNO—YEAR X.

Entered as second-class matter January 22, 1916, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., PETEK 4. MAJA (MAY) 1917.

STEV.—NUMBER 105.

SNOST POLOŽA- OSTRE DOLOCBE CENZURA NIMA DA NA MORJU. PROTI ODERUHOM.

SIMPATIJ.

Senatorji se bavijo s predlogom, ki je naperjena proti oderuhom z živilo. V ječo z izkorisčevalci!

PROTI BORZI IN TRGOVSKI ZBORNICI.

Washington, D. C. — Pri debati v sredo se je pokazalo v senatu, da senatorji ne bodo prijemali oderuhov z glace-rokavci. Najbolje sredstvo zanje je, če jih z vrvico privežejo za svetilniški drog, ali jih pa posade za jetniško omrežje.

Senatorji iz farmarskih držav izjavljajo, da ni res, da primanjkuje pridelek, ki ga lahko hramijo v shrambah ali na drug način. Senator John Sharp Williams je rekel, da je bila govorica o pomanjkanju živeža umetno ustvarjena in da je zanje mogoče odgovoren nemški, korupcijski sklad. Povdarij je, da ne primanjkuje živeža.

Napad na oderuhe in špekulanter z živilo sta vodila senatorji Thomas in Borah. Senator iz države Colorado je dejal, da upa, da ne preleže kongresnega zasedanja, dokler kongres ne sprejme ostrih postav proti oderuštvu. Po njenem mnenju je za oderuhe in špekulantne edini primeren prostor svetilniški drog.

Senator Thomas je dodal k predlogu o špijonaži dodatek, da ima predsednik pravico vsak čas razpustiti borzo in trgovsko zbornico. Predlog pride kasnejše na razpravo.

Senator Kenyon je predložil predlog, ki določa za vsakega, ki kupuje in prodaja živilenske potrebščine na ta način, da jih dočne cene naprej, ali že kupuje živilenske potrebščine, da jih hraniti v skladniščih, jutriško kazeni.

Senator Borah je napovedal latko po vsem svetu, če vojna traja še dve leti in kongres ne sprejme postav, da resi živilsko vprašanje. Ožigosal je mesarske kralje, ki so spravili milijone in pripravili ljudstvo v njih odvisnost.

Priporočil je konškripejijo živil in da vlade živila pod svojo oblast prevzamejo. Dejal je, da špekulacija z živili ne bo preje odpravljena, dokler ne običejo špekulantne z živili v marogasti jutriški jopiči in jih ne posade za jutriško omrežje.

"Najbolj pereče vprašanje v tej vojni je oskrba z živežem," je rekel senator Borah. "Konškripejijo smo uvedli za može in zato sem naklonjen, da živež zapade konškripejiji. Naklonjen sem, da vlanda prevzame klavnice v tej deželi."

Senator Williams je dejal: "Nejak je gnilega v Danski giede, cene, če prodam kravo v Mississippiju in kar plačam za meso v Washingtonu."

Predloženi bosta še dve predlogi glede živil. Prva predloga je poljedelskemu departmantu moče, da natanično določi zaloge živeža v deželi. Druga predloga daje obrnjenemu svetu moče, da določi minimalne in maksimalne cene; predsednik lahko določi, koliko živil lahko vporabijo za prodejijo alkohola, poljedelski departmament pa lahko imenuje posredovalnice za razdelitev živil.

Agitacija je tudi pričela, da doči vlada minimalne in maksimalne cene za bombaž.

STAR ZVON ODKRIT.

Yuma, Ariz. — Ko so kopali vodnjak na farmi so naleteli pri kopanju na star zvon iz bakra, o katerem sodijo, da so ga sem pridelali iz Španije pred dve sto leti.

Zvon tehta okoli 200 funtov in našli so ga več čevljev pod zemljo.

Neki star Mehikanec pripoveduje, da je bil zvon lastnina misionske postaje, ki so jo Indijanci razdali v letu 1781.

di ameriške čete odidejo na Francosko še le prihodnjo spomlad, ko bo izvezbanih 500,000 mož.

CHICAGO, ILL., PETEK 4. MAJA (MAY) 1917.

AUSTRIA HOČE GLAD CARUJE V ANGLEŽI V ČETRTI BITKI.

MIR TAKOJ.

Kritični časi za Avstrijo. Mir je potreben danes, ker jutri je lahko prepozno. Nemški listi napadajo Avstrijo.

ČIGAVA JE AVSTRIJA?

Amsterdam, Holandska, v začetku maja. — Nemški poročevalci tukajnjega časopisa "De Tijd" podaja interesantno zakulisno sliko o notranjem položaju v Nemčiji in Avstriji. Zanimivo je zlasti, ko poroča o napetem razmerju med Nemčijo in Avstrijo. Je dro njegevoga poročila je:

Javna tajnost je že več kot teden dni, da so vezi med oficijeljnim Berlinom in Dunajem precej zrahljane. Temu je kriva izjava avstrijskega ministra zunanjih zadev, grofa Černina, kateri se je odpri izrekel za mir brez aneklij brez kakšnega sporazuma in še celo brez vednosti ministrstva za zunanje zadeve v Berlinu.

Uradniki nemške vlade molijo in ravno tako molče vladni in parlamentarni časopisi v Nemčiji o Černinovi izjavi, toda mnogi drugi listi, o katerih se ve, da zastopajo mnenje drja. Zimmermann, so takoj neusmiljeno padli po Avstriji.

Kdo je gospodar čez Avstrijo?

Tako na primer piše "Koelnsche Zeitung" o Avstriji, kakor da je zadnja podložna država Nemčije.

"Ali je Avstrija pozabilo, da smo sli zaradi nje v vojnici?" vprašuje "Germania", glasilo katoliške stranke. Grof Reventlov piše v "Deutsche Tageszeitung", da naj Nemčija odtegne roko, s katero ščiti Avstrijo, in jo porabi v bolj eastnejše svrhe. V pangermanskih krogih so silno razburjeni zaradi Černinove izjave, češ, kakor more avstrijski minister za zunanje zadeve zagotavlja ruskim socialistom brez dovoljenja iz Berlinia, da Avstrija ne bo aneksirala ruskih pokrajin. Nemška vlada je poslala Georga F. Hertlinga, predsednika katoliške zveze na Bavarskem, na Dunaj, da naj skuša popraviti napake, ki jih dela Avstrija, in poskrbi, da Černin ne bo več govoril o miru za vsako ceno, cesar Nemčija ne more odobriti.

24 milijonov delavcev strada.

Evropa je v taki stiski za hrano, da bi komaj zadostovalo, če posljemo vse, čisto vse sproti, kar predvihalstvo po vojni oponongo vsled sedanjega stradanja. Če bi hoteli zdaj izboljšati položaj, bi treba dve taki letini Združenih držav, kakršni sta bili leta 1915.

24 milijonov delavcev strada.

Pariz, 3. maja. — Francoski so izvojevali lep uspeh sinoči v Šampaniji z okupiranjem pozicije na iztočni strani gore Haut. Dveti fronte Nemčev je bilo ujetih. Vojni urad poroča:

Vojni urad poroča: Ljutje bojevanje se zapet vrši na fronti od

Hindenburgove linije, južno od

reke Seuse, do estre Acheville-

Viny. Nača čete napredujejo in

so že okupirale več močnih nemških pozicij.

Novi napadi angleških čet se

vrše v sneri proti Frésoju in

Cherisy, kakor tudi proti Baille-

courtu. Napadi so pričeli še pred

zero istočno od Arrasa in glavnim

nadzorovalnih čet so neke

strategične višine, ki bi izvrstno

služile britiški artileriji za razbi-

janje nemških rezervnih čet. Boji-

na frontu je dolga dvanajst milij.

Pariz, 3. maja. — Francoski so

izvojevali lep uspeh sinoči v

Šampaniji z okupiranjem pozicije

na iztočni strani gore Haut. Dve-

sti fronte Nemčev je bilo ujetih. Vojni

urad poroča:

Na črti Chemin des Dames je

bilo vroče artilerjsko-bojevanje

in nebrojni spopadi med patru-

ljami. V Šampaniji smo odbili

nemške protinapade zapadno od

Mont Corneta in na višino iz-

točno od Mont Hulta. V zadnjem

okolišu smo okupirali pozicijo, v

kateri so se držali Nemci. Sovraž-

ni garnizija, ki je stela devet

čestnikov in 210 mož, je bila ujet-

ta. Na levem bregu Mase (pri

Verdunu) so naše čete prodle v

neprške zakepe v gozdu Avocourt.

Na desnem bregu reke so bili spopadi med patroljami in v okolišu

St. Mihela je bila artilerjska

bitka.

Posledica včerajšnjih uspešnih

bojev med Beine in Moronviller-

sem je da še danes prihaja ujeti

Nemeči v ozadje francoskih li-

nij. Vojaki, ki se se vlečeli bo-

jevanje zadnjih dñ, pravijo, da so

nemške pozicije na novi liniji silno

utrjene. Vsi napadajoče fran-

coske pehotne je naletel na globo-

ko jamo v vznosu strmega hriba

zapadno od Craonne. Grenadiri

so metli ročne granate v jamo

in drugi so plezali na strmino. Ko

so bili na vrhu, so opazili oddak-

dina, ki se je valil iz jelenja v skal-

nati slemi nad jamo pod njimi.

Kmalu na to so prihajali iz Jame

Nemeči. Bilo jih je okrog dvesto.

Francoski so pa hitreje združili po-

strmni dol, kakor so Nemeči pri-

plezali, gori in vsi Nemeči so bili

ujeti. Ko so šli francoski vojaki

v jamo, so zaledili nemškega čas-

nika, ki je ravno telefoniral sre-

čemu glavnemu stanu. Častnik se

je podal, držeč kvíško ob roki s

telefonsko slušalko vred.

Angleška armada je zapet napad-

la Nemce na arraški fronti

in pridobila važne pozicije.

Boji v Šampaniji.

TURKI ZOPET TEPENI.

London, 3. maja. — Angleški parnik "Arcadian" za prevažanje čet je bil potopljen 15. aprila, a izvedelo se je še le danes. Domnevno, da je 279 vojakov utonilo.

Petrograd, 3. maja. — Začasna vlada je po svojih poslanikih do- stavila ententnim državam noto, v kateri razglasila, da bo Rusija vo- dia vojno skupno z zavezniški do- konca. General Aleksijev, vrhovni poveljnik ruskih armad, je na fronti pri Rigi.

Berlin čez London, 3. maja. — Generalni štab javlja danes, da so Angleši ponovili ofenzivo na arraški fronti po ljuti topulski prepa- raciji, ki je trajala zadnjih par- dni.

London, 3. maja. — Angleški so ponovili ofenzivo danes zjutraj. Več močnih sovražnih pozicij je padlo v njihove roke.

Vojni urad poroča: Ljutje bojevanje se zapet vrši na fronti od Hindenburgove linije, južno od reke Seuse, do estre Acheville-Viny. Nača čete napredujejo in so že okupirale več močnih nemških pozicij.

Novi napadi angleških čet se vrše v sneri proti Frésoju in Cherisy, kakor tudi proti Baille-

courtu. Napadi so pričeli še pred zero istočno od Arrasa in glavnim

nadzorovalnih čet so neke strategične višine, ki bi izvrstno

služile britiški artileriji za razbi- janje nemških rezervnih čet. Boji-

na frontu je dolga dvanajst milij.

SVETINONA METKA.

Spisal Josip Stritar.

(Nadaljevanje)

Vasica Svetinova, ki nima več nego štiri hiše, stoji na prijaznem holmu, ki se naslanja proti jutru na višji hrib, po katerem smo spremijali Metko, domov gredoče iz župne vasi. Spodaj pod hišami so vrtje s sadnim drevjem in gredami; potem se počeže njive začeno in drže notri do ravnine. Ker so obdelane z mnogovrstnimi sedeži, videti so od daleč, kakor različni pasovi, ki oklepajo griček. V sredi med njivami drži pot do hiš notri dolni do ravnega polja. Pod gričem malo na levo od poti vrvra bister studenec izpod skalovja, na pol pokritega z zelenimi grmovjem. Urno, kakor bi se smučilo napajat travo in evetec na polji, mrmraje skrče po belemu kamenju sredi ravnine. Kmalu pa mu vzame mlado živiljenje potoka, ki teče po dolgem po polji, in katerega, če tudi ni širok ne globok, imenujejo Veliko vodo.

Ravan pod gričem, sploh Polje imenovana, po kateri teče Velika voda, dolga je dobre pol ure in komaj četrte ure široka. Proti večeru jo skoraj v polkrugu opasuje hribovje s smrežjem; na levu proti jugu stoji konec nje zelen hribček z belim gradičem, katerega ljudje sploh samo Grad imenujejo. V dnu zadaj višje gore dolino popolnoma zapirajo od te strani.

Proti polnoči je dolinica malo širja. Na enem izmed gričev, ki od te strani zapirajo dolino, stoji bela cerkevica, nasproti gradu na onem koncu.

Dragi bralee, to je kraj, kjer se je godilo, kar ti mislim povedati v teh vrsticah. Ko bl deljal, da

Dežela kranjska nima lepšega kraja,

trdil bi preveč: toliko pa sinem reči, da ta kraj ima nekaj posebno prijaznega, in nadejam se, da tudi ti bi se mu kmalu privadil.

II.

Snubač.

Po južini prime mati Metko za roko ter jo vede v stransko izbiče. Iz njenega skrivnostnega vedenja bilo je lahko spoznati, da ima danes nekaj posebno imenitnega govoriti z njo. Ko stopita v izbo, mati skrbno vrata zapre, sede na posteljo (drugega sedala ni bilo v sobi) ter posigne Metki, da naj sede poleg nje. Ko Metka molče sede, prima jo ngti za roko ter jame tako govoriti:

Glej, ljuba moja Metka! daues si ravno izpolnila sedemnajsto leto. Lepo si dorastla in tudi čedna si dovolj, pa zato gre hvala samo Bogu: tega nikoli ne pozabi. Zaradi tvoje vzreje ne morem si, hvalo Bogu! ničesar očitati; storila sem, kar sem mogla. Pokojni tvoj oče, Bog mu daj dobro! nas je zgodaj zapustil. Da! pokojni tvoj oče — to je bil mož, kakoršnega bi dan današnji zastonji iskal daleč po svetu. Pa kaj si ga mogla poznami! Konaj pet let si imela, ko je zapustil ta svet in se preselil v boljšega. Po vsej soseski, ki si ga je bila izvolila za župana, je bil češčen in spoštovan. Svetinova desna roka je veljala, kakor pismo in pečat, in beseda njegova, kakor gotov denar. Bil je pa tudi vreden takega spoštovanja; skrbel je za svoje soseske, kakor za svoje otroke; bil je pravi oče vsem ubogim in sirotom; za njih prid se je poganjala o vsaki priliki, in ni se mu žalilo, kadar se je bilo treba potegniti zaanje, ne potov, ne težav, ne gotovine. Zato pa je bil tudi skoraj vedno na poti; zdaj v komisijo, zdaj v kresijo, zdaj zopet v Ljubljano. Ni torej čudo, če je pri tem vedno bolj hiralna naša imovina, ker se ni mogel veliko pečati z donačno kmetijo. Ni ji imel druge slabosti, nego da je bil predober. In če sem ga časi prijazno pokarala, da mino tujih opravil opušča svojo hišo, tedaj mi je vselej odgovoril z nasmehom: "Urška!" dejal je, "kaj bo tokio skrbela! Glej, saj je naša kmetija vendar zatočen dobro obdelana, bolje nego katera si budi, in z lahkem nas živi. Dolgov, hvala Bogu, nimava, in za otroke storila dovolj, če jih lepo zrediva v pridnosti, poštenosti in strahu božjem; dalje si bodo že sami pomagali. Kaj ponagajajo nakupičeni zakladi srebra in zlata, ki jih roditelji puste otrokom? Le prevečkrat jih zapeljujejo v lahkomilnost in razuzdanost. Glej, soseska me je izvolila za svojega župana; prva moja dolžnost je torej, da skrbim za njegovo zaupanje! Kako bi drugače zasluzil njeno zaupanje? In mishiš, da je to moje prizadevanje za sosesko nam na izgubo! Prepicam sem, da vse to nam bode na prid, in kar sem storil jaz za sosesko, to pravični Bog obilo povrne najnjam otrokom."

Tako je govoril in tolzil me blag kmož, in kaj sem mu hotela odgovarjati na to? Nisem ga mogla grajati zaradi dobrega sreca, le se bolj sem si prizadela, kolikor moči s svojo pridnostjo in skrbjo nadomestiti, kar je gospodar zamudil pri hiši. In tako je šlo vse dobro, ko sklene nobeski oče v svoji neskončni modrosti, poklicati ga k sebi. Že tisto zimo poprek, ki je bila posebno huda, bil se je prehladil iz Ljubljane greda. Prišel je bil ves oslabljen domov. Začne kašljati in točiti, da ga v prsi holi; pa kar sem si prizadela, ni ga bilo spraviti v posteljo! Ni se mogel videti brez dela. Kadar bom nehal delati, dejal je, nehal bom tudi živeti. Nazadnje, ko je bil le vedno slabejši in se ni mogel več držati po konci, moral je vendar v posteljo. Legel je na sv. Roko dan, in od tistega časa ni vstal več. Dejali so vti, da bo le prestat prvi listje! Ni bila volja boljja. Bilo je po sv. Tereziji tisti dan — minito je že tega 12 let, vendar se mi zdi, kakor bi se bilo včeraj godilo — poklic me k postelji. Urška Urška urška je prišla. Ločiti se mi bode od vas; pa ne zanji mi preveč, saj se ne ločim za zmerom; tam bom se horno videli zopet. Ti in Tone sta klečala pri znožu in se milo jokala. Migne mi, da

vaju pripeljem k zglavlju. Ljuba moja! vama s slabim glasom reče, zapuščam vaju, a nič se ne jokajta; gori grem k očetu, kjer bom prosil za vaju, da tudi vidva enkrat prideta gori. Spoštuje ta in ljubitva mater svojo! Urška, skrbi za moja in svoja otroka! Bog vas ohrani vse! — Še enkrat se ozre na nas, potem na razpelo nad zglavljen, vzdahne in — sklenil je!

Pri teh besedah si mati ni mogla kaj, da bi se ne jokala, in tudi Metki se ulijo solze, ki jih je dolgo zadrževala.

Če nekaj časa povzame mati zopet besedo.

Po očetovi smrti naman je iz konca trdo šlo; pa kmalu smo bili z božjo pomočjo zopet na prejšnjem stanu. Božji blagoslov je bil vidno nad na mi; polje, ki so ga zdaj največ obdelovalo tuje roke, obrdrolo je dobro slacharno leto, in tudi pri živali smo imeli srečo, tako da smo mogli zmerom pošteno in zadovoljno živeti.

Môja poglavina skrbi sta bila Tone pa ti. Tone je hodil v župno šolo, potem pa je ostal doma in se z veseljem in uspehom poprijel kmetovanju. Tebe pa, ki si se mi zdebla preško za težko kmettsko delo, in si imela za uk veselje in dobro glavo, dala sem v Ljubljano. Naj bode, dejala sem, ker je bolj umne glave in umetljivih rok, pa naj si bolj z lahkem, nego mi drugi, služi kruhu. Naj se v mestu še bolj izuri v tej in oni reči, potem bodete tu in tam za rabo; in če hoče imeti pamet, nikoli ne bode napač sanjo. To se ve, da vse to ni bilo zastonj; zdaj je bilo treba plačevanje, zdaj hrano, zdaj obliko, zdaj eno reč in drugo; pa z veseljem sem storila vse; saj sem upala, da bode na tvoj prid.

In zares, te dve leti, kar si bila potem v gradu, bili so gospa s teboj prav zadovoljni, in še zdaj ti dajejo zaslужka, kjer je moči. S svoji delom zaslubiš dovolj, več nego sebi potrebuješ.

Ali tako, začne mati zopet po kratkem premolk, ter ji rablo položi roko na kolena, sama vidiš, vendar ne bode moglo zmérrom ostati. Glej, očeta si izgubila zgodaj; in tudi mene ne boš imela vedno; tudi meni pride ura, in morebiti prej nego menive obe; človek je kakor kaplja na vjetri, in snrt pride, kakor tat po noči.

Ljuba mati, prosi Metka, ne govorite tako saj ste še tako krepki, in ljubi Bog vas bode še dolgo ohranil! Kaj bi mi bilo siroti početi brez vas?

Moja moč, ljubo dete, gre že proti koncu. Ko grem v hrib k mači, čutim, kako mi noge nič več prav ne služijo, in oči mi pešajo od dne do dne. Ko ima človek enkrat svoje 50. leto za seboj, mora se že počasi pripravljati na odhod.

Predno pa glavo položim k polkoju, vaju bi vendar rada videla preskrbljena; rada pojdem potem, kamor me kliče moj pokojni. Za Toneta pač ne skrhim toliko, on je mož, in druge pomoči ne potrebuje nego božje. Z veseljem vidim, da se rada imata z Bregarjevo Marijanico. Stari Brekar je trden kmet in pošten mož, pa kakor mi je rekel sam, ne branil bi se, če hosta Tone in Marijanica kedaj mož in žena. Marijanica je priduo, delavnco dekle, in tudi lepo doto prinese k hiši. Tako bi bil Tone preskrbljen, če je božja volja. Ali kaj bode pa s tabo, dete moje? Tako veduo ne moreš ostati. Ko tvoj brat enkrat ustanovi svojo družino, boš se, če ravno te ima rad, vendar sama še tujka zdelas v domači hiši. Dokler si mlada, gre še še; ali pridejo leta, in takrat še le za človek, kaj je hiša, kaj je svoja družina.

Ali si že kedaj kaj premisljala to? Kaj se ti zdi? Odkritočno mi razodeni svojo misel, saj sem tvoja mati, ki ničesar ne želim, nego tvoje sreče!

Metka vedno molči, vedno bolj je nemirna: videti je, da ji nekaj teži sreča, česar si pa ne upa razodeti.

Če nekaj časa zopet začne mati.

Jaz sem že večkrat premisljala in primerjala, kaj bi in kako bi, da bi bilo prav. Ko bi mogla tako-le kam priti v kakšno boljšo hišo, da bi ti ne bilo treba prijeti za vsako delo, da bi le bolj go-podinjila, tako na primer, ko bi se primerilo kaj takega, kakor pri — Tinetu!

Metka se zdrzne pri tem imenu; zdaj še le vidi, kam merijo materine besede.

Saj ne pravim ravno, govoriti mati dalje — to le priuerjam tako — to se ve da, kaj takega bi bilo kakor nalašč zate, in večkrat mi je že šlo po glavi. Tine ima lepo domačijo in tudi gotovino mu je pustil oče, ker je bil unen in varčen mož. Služba gradskega lovcu tudi ni napačna, in ga že sama na sebi pošteno redi. Pri vsem tem pa je tudi Tine mladjenič, kakoršnega si le želite more najbolj izbirčno dekle. Vidiš, Metka, ko bi se našlo kaj takega zate! — Pa kaj ti budem dajše prikrivala, kar mi dela veliko veselje. Tine sam že je govoril z manjoj; lahko si misliš, ali mi je bilo to po godi ali ne — a nisem mu vendar obljubila ničesar; dejala sem mu, naj le s tabo!

Če nekaj časa zopet začne mati.

Jaz sem že večkrat premisljala in primerjala, kaj bi in kako bi, da bi bilo prav. Ko bi mogla tako-le kam priti v kakšno boljšo hišo, da bi ti ne bilo treba prijeti za vsako delo, da bi le bolj go-podinjila, tako na primer, ko bi se primerilo kaj takega, kakor pri — Tinetu!

Metka se zdrzne pri tem imenu; zdaj še le vidi, kam merijo materine besede.

Saj ne pravim ravno, govoriti mati dalje — to le priuerjam tako — to se ve da, kaj takega bi bilo kakor nalašč zate, in večkrat mi je že šlo po glavi. Tine ima lepo domačijo in tudi gotovino mu je pustil oče, ker je bil unen in varčen mož. Služba gradskega lovcu tudi ni napačna, in ga že sama na sebi pošteno redi. Pri vsem tem pa je tudi Tine mladjenič, kakoršnega si le želite more najbolj izbirčno dekle. Vidiš, Metka, ko bi se našlo kaj takega zate! — Pa kaj ti budem dajše prikrivala, kar mi dela veliko veselje. Tine sam že je govoril z manjoj; lahko si misliš, ali mi je bilo to po godi ali ne — a nisem mu vendar obljubila ničesar; dejala sem mu, naj le s tabo!

Naj se ti zdi, Metka! Kaj ne, da bi se kaj takega ne bila nadejala. Kaj ne, da je to velika sreča in čast, da je Valeštin, ki bi bil lahkotnik potkal na vsaka vrata, izbral ravno tebe!

Kaj je to? Kaj molčiš?

O ne, ne! ne boš me premotila s takimi izgovori! Nekaj drugega mora biti, kar ti brani, da se ne poprimeš brez premisleka sreče, katero ti je sam Bog naklonil. Ti nisi odkritosrena, prikrivaš mi nekaj, kar pa moram vedeti. Bog ne daj, ko bi zvedel Tine, da si se poniščila samo eno trenotje. Usrdil bi se, in tvoja sreča bi bila zapravljena in izgubljena za vselej!

Če pa je mora biti, ljuba mati, pa mi vsač malo časa pustite: saj se ne branim, ali tako reč je vendar treba malo premisliti.

(Dalej prihodnjih).

PROSVETA

Vojni spomini nemškega vojaka.

Prosto prevel Jože Ambrožič.

(Nadaljevanje.)

Do tega časa je bilo še precej mirno na fronti, in naše jarke smo zavarovali z bodečo žico. Nastal je labirint jarkov, ki ga je nemogoče opisati. Videti je bilo treba, da človek zapade, kolikšna množina zemlje je bilo premetane.

Glavna postojanka obstoji iz šestih do osmih strelskih jarkov, ki leže drug za drugim. Vsak jarek je zase vtrjen. Razdalja med njimi je včasi 20, včasi 100, večkrat pa tudi več metrov, kakor je bolj pripravno. Vsi so pa zvezani s hodnikom med seboj. Ti hodniki niso široki in težko prekoračljivi. Vsi so ležali v počitku, da ponaga vse, da ne boš imel misli kakor jaz, in zlezel je po starši naprej. Videl sem ga, kako je ležal poleg drugih, nato se je obrnil nazaj.

Bilo so štirje mrtvi Francozzi, kolonialnih čet, to je pa šele zapazil ko mu na vprašanje niso dali odgovora. Tako so ležali mrtvi tu po vsem polju razstreleni. Od podčastnika in dveh mož pa nisva vedela ničesar. Pred nami na mali višini sva videla ležati nekaj mož, ležali so kakor midva. Moj tovaris je imel misli kakor jaz, in zlezel je po starši naprej.

Ako pa ozemlje ne dopušča več jarkov, je nadomestna stotinja daleč v ozadju v kakšni vasi. Menjanje je v tem slučaju zvezzano z velikimi težkočrami in izgubami človeških življenj, če tudi se vrši ponovno. Če menjavanje ni bilo dolocene ure, da premotiemo nasprotnika. Skozi opazovanja letalcev, patrulj in izpovedbi ujetnikov je nasprotnik vedno natančno informiran, in obstrelijava je s težkim

ognjem to pokrajinske črete, da so imeli vojaki hiteči čez odprtjo polje v jarek, vedno izgube. Slednja mora biti pripravljena za vsak sluh, in s tem dobiti zelo dobiti, da lahko naredi čet, ki je načrtovan, da izvede s teleščim in izgubljeno.

Uro pozneje so menjavali pešče.

V začetku ognja so izgubili pet mož, med temi je bil tudi naš predmet. V njih so prisile materice, da niso premisljali o cilju našega potovanja. Obšel je nas nekaj čet, ki so izgubili počitki, in jih so poslali v zapor. V njih so prisile materice, da niso imeli misli kakor jaz, in zlezeli so počitki.

Bilo so štirje mrtvi Francozzi, kolonialnih čet, to je pa šele zapazil ko mu na vprašanje niso dali odgovora. Tako so ležali mrtvi tu po vsem polju razstreleni. Od podčastnika in dveh mož pa nisva vedela ničesar. Pred nami na mali višini sva videla ležati nekaj mož, ležali so kakor midva. Moj tovaris je imel misli kakor jaz, in zlezel je po starši naprej.

Ako pa ozemlje ne dopušča več jarkov, je nadomestna stotinja daleč v ozadju v kakšni vasi. Menjanje je v tem slučaju zvezzano z velikimi težkočrami in izgubami človeških življenj, če tudi se vrši ponovno. Če menjavanje ni bilo dolocene ure, da premotiemo nasprotnika. Skozi opazovanja letalcev, patrulj in izpovedbi ujetnikov je nasprotnik vedno natančno informiran, in obstrelijava je s težkim

ognjem to pokrajinske črete, da so imeli vojaki hiteči čez odprtjo polje v jarek, vedno izgube. Slednja mora biti pripravljena za vsak sluh, in s tem dobiti zelo dobiti, da lahko naredi čet, ki je načrtovan, da izvede s teleščim in izgubljeno.

Uro pozneje so menjavali pešče.

V začetku ognja so izgubili pet mož, med temi je bil tudi naš predmet. V njih so prisile materice, da niso imeli misli kakor jaz, in zlezeli so počitki.

</